

Utlåtande 2011:154 RII (Dnr 319-2205/2010)

Bättre information om områdets namn vid båtpassage av våra strandområden

Motion (2010:26) av Malte Sigemalm (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:26) av Malte Sigemalm (S) om ”Bättre information om områdets namn vid båtpassage av våra strandområden” anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i detta utlåtande.

Föredragande borgarrådet Ulla Hamilton anför följande.

Ärendet

Malte Sigemalm (S) föreslår i motion (2010:26) att Stockholms stad bör satsa på att informera vad stadsdelsområdet eller platsen heter som man passerar till sjöss. Motionären framhåller att namn och ortsskyltar skulle göra att turister och fritidsbåtar ser vilka områden de passerar.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd och Stockholms Stadshus AB för yttrande. Stockholm Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet till styrelsen för Stockholms Hamn AB som svarat. Stadsbyggnadsnämnden samt Östermalms stadsdelsnämnd har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret anser det viktigt att marknadsföra Stockholm som en attraktiv besöksstad och lyfta fram sevärdheter, intressanta platser och utflyktsmål i staden. Stadsledningskontoret anser dock att staden bör vara restriktiv vid utplacering av fler skyltar och noga överväga nyttan innan utplacering sker. Skyltar medför behov av att hålla dessa aktuella samtidigt som det innebär behov av underhåll.

Trafik- och renhållningsnämnden anser i likhet med motionären att det är viktigt att arbeta för att utveckla turismen i Stockholm samt att marknadsföra staden och dess sevärdheter. Nämnden anser dock att antalet skyltar i gränslandet mellan strand – kaj – vattenrum bör begränsas till att omfatta de mest nödvändiga. En orientering med hjälp av namnskyltar bör begränsas till bryggor och vissa kajer.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ansvarar inte för skyltning, det är trafikkontoret som har det ansvarsområdet i staden. Kontoret har en strikt policy kring detta som innebär att skyltning främst finns för väg- och cykelvägvisning i vägnätet.

Styrelsen för Stockholms Hamn AB anser att skylta i en storstad är en viktig och komplex uppgift. Det är många intressen och flöden av människor och trafik som ska samsas på en begränsad och attraktiv yta. Att skylta på land för de som befinner sig till sjöss så att det tydligt framgår var man befinner sig kommer att vara svårt. Skyltningen skulle behöva vara så omfattande och stor för att nå fram med budskapet, att det lätt skulle komma i konflikt med andra värden på land.

Mina synpunkter

Jag anser i likhet med motionären att det är viktigt att arbeta för att utveckla turismen i Stockholm samt att marknadsföra staden och dess sevärdheter. Likväl tycker jag att Stockholm som båtstad är någonting att värna.

Skyltar som ska uppfattas från sjön kommer dock, vilket flera remissinstanser påpekar, att skapa en enorm komplexitet i utförandet för att en tydlig och lättläst skyltning ska kunna bli verklighet. Motionären anför vidare att fritidsbåtsnyttjare bör kunna se vilka områden de passerar. I detta sammanhang kan påpekas att framförare av fritidsbåtar förväntas ha fullgod navigationsutrustning ombord och därmed bör ha kännedom var de befinner sig.

Stockholms Hamn AB har under 2010 iordningsställt 20 stycken båthållplatser runt om i staden för att underlätta av och påstigning. Dessa båthållplatser är tydligt utmärkta med namn på platsen och koordinater som går lätt att hitta från både land och sjö. Båthållplatserna har blivit mycket populära.

För att tillfredsställa behoven från stadens turister i den här delen vill jag framhålla att detta skulle kunna vara en gyllene möjlighet för kommersiella aktörer att ta fram reklamfinansierade kartor eller applikationer för smarta telefoner.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motion (2010:26) av Malte Sigemalm (S)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Karin Wanngård* (S) enligt följande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

1. I huvudsak bifalla motionen
2. Därutöver anföras.

Bättre skyltning av områden från sjösidan är positivt för Stockholm som båt- och turiststad. Vi är övertygade om att utformningen både kan och bör göras med hänsyn till omgivning och tillgänglighet. Ett förslag på vilka områden som skulle få skyltar och hur detta ska gestaltas ska tas fram och remitteras till berörda nämnder.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motion (2010:26) av Malte Sigemalm (S) om ”Bättre information om områdets namn vid båtpassage av våra strandområden” anses besvarad med hänvisning till vad som sagts i detta utlåtande.

Stockholm den 19 oktober 2011

På kommunstyrelsens vägnar:
STEN NORDIN

Ulla Hamilton

Ylva Tengblad

Reservation anfördes av *Karin Wanngård* och *Olle Burell* (båda S) med hänvisning till reservationen av (S) i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av *Stefan Nilsson* och *Sara Pettigrew* (båda MP) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. bifalla motionen
2. därutöver anför följande

Bättre skyltning av områden från sjösidan skulle vara positivt för Stockholm som båt- och turiststad. Ett förslag till skyltning av stadsdelar och områden, som kan ses från passerande båtar bör utarbetas. Utformningen ska naturligtvis anpassas med hänsyn till omgivningarna och tillgängligheten.

ÄRENDET

Malte Sigemalm (S) har i en motion föreslagit att Stockholm stad bör satsa på att informera vilket område man passerar och vad stadsdelsområdet eller platsen heter som man passerar till sjöss.

Detta skulle ge en bra bild av Stockholm. Stockholm är en stad med omgivande vatten och Stockholm har en stor turisttillströmning. Namn och ortsskyltar skulle göra att turister och fritidsbåtar ser vilka områden de passerar.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, Östermalms stadsdelsnämnd och Stockholm Stadshus AB för yttrande. Stockholms Stadshus AB har i sin tur remitterat ärendet till Stockholms Hamn AB som svarat. Stadsbyggnadsnämnden samt Östermalms stadsdelsnämnd har avstått från att svara på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 februari 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser det viktigt att marknadsföra Stockholm som en attraktiv besöksstad och lyfta fram sevärdheter, intressanta platser och utflyktsmål i staden. Det är viktigt att underlätta för både kommuninvånare och besökare från övriga Sverige såväl som från utlandet att hitta information om staden som ett besöksmål både innan resan som på plats.

Stadsledningskontoret anser dock att staden bör vara restriktiv vid utplacering av fler skyltar och noga överväga nyttan innan utplacering sker. Skyltar medför behov av att hålla dessa aktuella samtidigt som det innebär behov av underhåll.

Stadsledningskontoret anser att staden i första hand ska utveckla besöksinformationen på internet. Det är viktigt att informationen är av hög kvalitet vad gäller innehåll, tydlighet och utförande samt enkel att hitta och att den är uppdaterad.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 18 januari 2011 att överlämna och återöppna kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från kommunstyrelsen.

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S), *bilaga 1*.

Reservation anfördes av vice ordföranden Emilia Hagberg m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 14 december 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Trafikkontoret anser i likhet med motionären att det är viktigt att arbeta för att utveckla turismen i Stockholm samt att marknadsföra staden och dess sevärdheter. Särskilt stadens unika vattenrum är en stor attraktion, såväl för besökare som för stadens invånare.

Kontoret anser dock att antalet skyltar i gränslandet mellan strand – kaj – vattenrum bör begränsas till att omfatta de mest nödvändiga. En orientering med hjälp av namnskyltar bör begränsas till bryggor och vissa kajer. Däremot skulle den information som motionären önskar kunna ske digitalt (kartor, platsbeskrivningar, bilder etc.). Informationen skulle därmed kunna bli tillgänglig för flera, bli mer fyllig samt lättare ajourhållas. Komplettering skulle också kunna ske genom en serie broschyrer för olika farvatten i stadens närhet. För några år sedan gjordes olika foldrar om parkpromenader i olika stadsdelar. Något liknande skulle kunna tas fram, genom berörda förvaltnings-/organs försorg.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 december 2010 att

1. Förvaltningens tjänsteutlåtande återopas som yttrande till kommunstyrelsen.
2. Nämnden avstyrker motionen om bättre information om områdets namn vid båtpassage av våra strandområden.

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 november 2010 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsdelsförvaltningen ansvarar inte för skyltning, det är trafikkontoret som har det ansvarsområdet i staden. Kontoret har en strikt policy kring detta som innebär att skyltning främst finns för väg- och cykelvägvisning i vägnätet. Skyltar finns också i vägnätet för att visa vilken stadsdel man kör in i.

Enskede-Årsta-Vantör har en endast en strandsträcka, längs med Årstaviken upp

mot Årstaskogen. Från vattensidan syns inte stadsdelen Årsta. Årstaskogen diskuteras dessutom som framtida naturreservat, vilket innebär att annan slags skyltning troligen kommer att uppföras. Förvaltningen anser därför att skyltning från vattensidan inte är lämpligt för Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde.

Stockholms Hamn AB

Styrelsen för Stockholms Hamn AB beslutade vid sitt sammanträde den 15 mars 2011 att

1. Besvara remissen i enlighet med upprättat tjänsteutlåtande
2. Besluta om omedelbar justering

Stockholms Hamn AB:s tjänsteutlåtande daterat den 7 mars 2011 har i huvudsak följande lydelse.

Hamnen delar Malte Sigemalms uppfattningen att Stockholm har stora värden som turiststad och att upplevelsen av Stockholm från vattnet är en viktig del i detta och bör upplevas så tilltalande och attraktivt som möjligt.

Hamnen har också sedan länge arbetat aktivt och målinriktat i linje med detta. I arbetet med innerstadskajerna har vi strävat mot följande mål:

- Kajer av hög kvalitet anpassade till verksamheten
- Tillgänglighet för alla
- Trygga och säkra miljöer
- Estetik, vackra kajer. Materialval, belysning och andra detaljer

som skyltar, bänkar, papperskorgar, etc. anpassade till miljön

- Förhöja Stockholms skönhet genom närheten till vattnet

En omfattande upprustning av innerstadskajerna har genomförts och pågår; det ställs krav på ”stockholmsklass” för de skutor som ligger vid våra kajer och under 2010 iordningställdes och utmärktes 20 båthållplatser för att underlätta tillfällig av- och påstigning samt att, just som föreslagits i motionen, kunna hitta rätt plats och förstå var man är kring Stockholms kajer. Dessa båthållplatser är tydligt utmärkta med namn på platsen och koordinat, och går lätt att hitta från både land och sjö. De har blivit mycket populära.

Att skylta i en storstad är en viktig och komplex uppgift. Det är många intressen och flöden av människor och trafik som ska samsas på en begränsad och attraktiv yta. Att skylta på land för de som befinner sig till sjöss så att det tydligt framgår var man befinner sig kommer att vara svårt. Skyltningen skulle behöva vara så omfattande och stor för att nå fram med budskapet, att det lätt skulle komma i konflikt med andra värden på land. Med modern teknik som GPS (Global Positioning System) och elek-

troniska sjökort etc. kommer det också i en framtid att vara betydligt enklare med alla former av navigering oavsett om man befinner sig på land eller till sjöss.

Avslutningsvis vill Hamnen tillägga att om skyltning skulle anses vara aktuell, bör detta ingå i Trafikkontorets uppgifter för att samordning med stadens övriga skyltning ska kunna ske på bästa sätt och för att få bästa möjliga utnyttjande av det offentliga rummet.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av Malte Sigemalm m.fl. (S) enligt följande.

Motionen tillstyrks med hänvisning till Trafikkontorets första stycke i tjänsteutlåtandet under rubriken ”Trafikkontorets synpunkter och förslag”

Reservation anfördes av vice ordföranden Emilia Hagberg m.fl. (MP) enligt följande.

1 Motionen tillstyrks.

2 Därutöver anføres följande:

Bättre skyltning av områden från sjösidan är positivt för Stockholm som båt- och turiststad. Utformningen bör naturligtvis göras med hänsyn till omgivningen och tillgängligheten.

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Motioner

2010:26

2010:26

Motion av Malte Sigemalm (s) om bättre information om områdets namn vid båtpassage av våra strandområden

Dnr 319-2205/2010

Stockholm är en stad med omgivande vatten och Stockholm har en stor turist tillströmning som varje år besöker stadens olika turistmål.

Vid besöket i Stockholm är det många som utnyttjar tillfället att se Stockholm från vattenlinjen.

Det gäller även infödda stockholmare som är "turist" i stan.

Med båt åker man runt mellan olika öar och stränder och tittar på olika byggnader etc.

Tyvärr är det mycket dålig skyltning vad det är för område eller stadsdel man passerar. Det man ser är stora gula skyltar om vilken fart man får hålla och att det är ankring förbjuden p.g.a. kabel eller liknande.

Stockholms stad bör satsa på att informera vilket område man passerar och vad stadsdelsområdet eller platsen man passerar heter.

Detta skulle ge en bra bild av Stockholm.

Jag hemställer att kommunfullmäktige beslutar

att bifalla motionen samt att namn och ortsskyltar sätts upp så att turister och fritidsbåtsnyttjare ser vilka områden de passerar.

Stockholm den 27 september 2010

Malte Sigemalm